

Evaluacja projektu
"WSPARCIE NA STARCIE"
realizowanego przez
Grupę Doradczą Wojciechowski i PARTNERZY
Consulting - Doradztwo - Szkolenia

- Raport końcowy

Projekt „WSPARCIE NA STARCIE”

Projekt „Wsparcie na starcie” realizowany w województwie warmińsko – mazurskim, powiat kętrzyński był kolejnym zainicjowanym i prowadzonym przez Grupę Doradczą Wojciechowski & PARTNERZY, Consulting – Doradztwo - Szkolenia programem skierowanym do osób długotrwale bezrobotnych pochodzących z terenów wiejskich oraz miast powiatu kętrzyńskiego. Uczestnicy projektu dzięki naszemu wsparciu, pracy psychologów, doradców zawodowych oraz szkoleniom zawodowym połączonym ze stażami zawodowymi, są gotowi włączyć się ponownie w aktywne życie zawodowe i społeczne regionu.

Jak każdy realizowany wcześniej przez Grupę Doradczą Wojciechowski & PARTNERZY projekt, tak i ten, adoptowany był do specyfiki regionu oraz określonej grupy docelowej. W tym przypadku do czynienia mieliśmy z obszarem (powiat kętrzyński) i społecznością dotkniętą głębokim strukturalnym bezrobociem oraz problemami wynikającymi z długotrwałego pozostawania bez pracy niejednokrotnie wszystkich członków rodziny beneficjenta.

Dla tego typu osób konieczne było wsparcie poprzez praktyki i działania, które zostały pozytywnie zweryfikowane we wcześniejszych projektach. Niezbędne też okazało się indywidualne podejście do każdego uczestnika wraz z możliwością doboru i modyfikacji rodzaju działań.

Dzięki ogromnemu zrozumieniu problematyki przez instytucję pośredniczącą – Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, a także przez partnerów społecznych projektu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Reszlu, Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie oraz GOPS Barciany, GOPS Srokowo udało się nam wypracować model działania, który pozwolił w pełni zrealizować założenia projektowe, tj. przeszkolić pod kątem zawodowym beneficjentów, skierować ich na 4-ro miesięczne staże zawodowe oraz znacznej części z nich (poprzez indywidualne pośrednictwo pracy) pomóc aktywnie włączyć się do życia zawodowego.

W przypadku projektu „Wsparcie na starcie”, 10 osób (8K/2M) ukończyło warsztaty psychologiczno – doradcze z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy, konsultacje z doradcami zawodowymi w rezultacie których wypracowano 10 Indywidualnych Planów Działania, 5 beneficjentów (w tym 1 mężczyzna) ukończyło kurs zawodowy – opiekun osób starszych z masażem klasycznym, a kolejnych 5 uczestników projektu (w tym 1 mężczyzna) ukończyło kurs zawodowy – kelner/barman z językiem obcym do wyboru. Ponadto wszyscy uczestnicy projektu (100% grupy docelowej) ukończyli 4-ro miesięczne staże zawodowe oraz zaliczyli indywidualne poradnictwo psychologiczne, a także indywidualne poradnictwo pracy. Po zakończeniu projektu 4 osoby (w tym 1 mężczyzna) spośród beneficjentów podjęło stałą pracę na terenie powiatu kętrzyńskiego (efektywność zatrudnieniowa projektu wyniosła 40%).

Z perspektywy koordynatora projektu mogę stwierdzić, że wszystkie cele projektu zostały osiągnięte i znacząco przekroczone, a praca z młodymi osobami dotkniętymi bezrobociem w znacznie większym stopniu potrzebującym realnego wsparcia na trudnym rynku pracy, przysporzyła mi najwięcej satysfakcji spośród wszystkich projektów jakie kiedykolwiek miałem okazję współrealizować.

Przywracanie motywacji do zmian oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych, doświadczenia zawodowego beneficjentów, którzy przez otoczenie społeczne oraz niejednokrotnie samych siebie postrzegani byli jako trwale wykluczeni z życia zawodowego, dostarczyło niesamowitej radości, tym większej im większej liczbie uczestników udawało się realnie wrócić na rynek pracy.

Podziękowania składam na ręce wszystkich, którzy przysłużyli się do osiągnięcia sukcesów beneficjentów naszego projektu. Zapraszam do lektury raportu.

Waldemar Wojciechowski
Koordynator projektu

RAPORT KOŃCOWY

1. Projektodawca

Firma Grupa Doradcza Wojciechowski & PARTNERZY, Consulting – Doradztwo - Szkolenia powstała we wrześniu 2010 roku w Kętrzynie. Jest instytucją szkoleniową oraz agencją zatrudnienia, działającą według przepisów prawa polskiego mająca aktualne wpisy do RIS (2.28/00099/2010 oraz 6674). Głównym obszarem działalności Grupy Doradczej Wojciechowski & PARTNERZY jest aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym z naciskiem na pomoc osobom bezrobotnym, długotrwale bezrobotnym, niepełnosprawnym, uzależnionym, czy powracającym do społeczeństwa do odbycia kary więzienia. Grupa Doradcza Wojciechowski & PARTNERZY angażują się także w działania lokalne zmierzające do budowy aktywnego i otwartego społeczeństwa obywatelskiego. Większość zadań realizowanych przez organizację ma miejsce na terenie województwa warmińsko – mazurskiego oraz powiatu kętrzyńskiego.

2. Ogólny opis projektu

Projekt „Wsparcie na starcie” był realizowany w ramach Poddziałania 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Poddziałanie 6.1.1 ma na celu wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. W jego ramach Grupa Doradcza Wojciechowski & PARTNERZY wraz z przyszłymi uczestnikami projektu określiła cel główny projektu, którym była aktywizacja społeczno - zawodowa 10 (8K/2M) młodych osób bezrobotnych (do 30 roku życia) z powiatu kętrzyńskiego do 31 lipca 2014 roku ze szczególnym wsparciem osób długotrwale bezrobotnych i/lub zamieszkujących tereny wiejskie (po PGR-owskie). Projekt trwał 9 miesięcy począwszy od 1.11.2013 r. do 31.7.2014 r. Miejscem realizacji przedsięwzięcia było województwo warmińsko – mazurskie, powiat kętrzyński. Środki przeznaczone na realizację projektu pochodziły z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Całkowita kwota dofinansowania wynosiła 160 877,00 zł, z czego 85% pochodziło ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, a 15% ze środków krajowych.

3. Formy udzielonego wsparcia

- Warsztaty psychologiczno – doradcze z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy przeprowadzane przez doradców zawodowych i psychologów (indywidualne oraz grupowe);
- Tworzenie Indywidualnych Planów Działania (IPD);
- 2 szkolenia zawodowe;
- 4-ro miesięczne staże zawodowe;
- Indywidualne poradnictwo psychologiczne;
- Indywidualne pośrednictwo pracy;
- 2 giełdy pracy.

4. Grupowe i indywidualne warsztaty oraz konsultacje przeprowadzone przez doradców zawodowych

Ta forma pracy miała na celu lepsze poznanie przez beneficjentów własnych zasobów, ich rozwinięcie, a także poznanie form kompensacji obszarów deficytowych. Dodatkowo zajęcia grupowe sprawiły, że osoby objęte projektem mogły doświadczać stałego wsparcia społecznego. Takie wsparcie wpływało pozytywnie na motywację beneficjentów oraz poprawiało samopoczucie emocjonalne, co było niezwykle ważne dla sukcesu projektu.

5. Grupowe i indywidualne warsztaty oraz konsultacje przeprowadzone przez psychologów

Taka forma wsparcia miała na celu rozwinięcie kompetencji społecznych beneficjentów. Grupowe warsztaty z psychologiem zawierały moduły integracyjny i budowania zaufania do grupy.

Miały one na celu m.in. odnalezienie przez uczestników projektu motywacji wewnętrznej niezbędnej przy poszukiwaniu pracy. Kolejnym modulem przeprowadzonym w projekcie był warsztat budowania relacji społecznych, który miał za zadanie wykształcić w beneficjentach umiejętność komunikacji i ekspresji uczuć oraz poczucie zobowiązania i odpowiedzialności.

6. Tworzenie indywidualnych planów działania

Indywidualny plan działania odpowiadał na pytania stawiane w odniesieniu do konkretnych osób: Co chcę osiągnąć? Czego chcę uniknąć? Jakie są moje cele i bariery? Co muszę zrobić, by osiągnąć cel? W którym miejscu jestem na tej drodze? Jaki / jaka jestem? Jakie są moje zdolności? Na czym się znam? Co potrafię i lubię robić? Czego chciałbym / chciałabym się nauczyć? Tworzenie planu umożliwiło także rozpoznanie słabych i mocnych stron uczestników projektu. Przy jego konstruowaniu wykorzystywane były m.in. testy i gry logiczne. Rezultatem tej części wsparcia było stworzenie zwięzłego na kilkunastu stronach planu pozwalającego na efektywniejsze poszukiwanie pracy minimalizujące możliwość powrotu do grupy zagrożonej wykluczeniem społecznym. Jednym z elementów planu był ostateczny wybór kursu zawodowego opiekun-ka osób starszych z masażem klasycznym lub kelner – barman z językiem obcym do wyboru (niemiecki/angielski), a także miejsca odbywania stażu zawodowego.

7. Szkolenia zawodowe

Szkolenia zawodowe opiekun osób starszych z masażem klasycznym oraz kelner – barman z językiem obcym dedykowane zarówno do kobiet jak też i mężczyzn idealnie wpisały się w założenia równości szans dając grupom dotychczas zanielowanym pod tym względem na rynku pracy możliwość wyboru kursu zawodowego nie wynikającego ze stereotypów, a będącego wynikiem zarówno ich własnych preferencji i partykularnych predyspozycji, jak i aktualnych wymogów pracodawców.

8. Staże zawodowe

Zdobywanie kwalifikacji zawodowych w realnych warunkach pracy to forma aktywizacji, która była chętnie realizowana zarówno przez pracodawców jak i osoby bezrobotne / nieaktywne zawodowo. Pracodawcy, u których bezrobotni odbywali staż częściej korzystają z ich potencjału po zdobytym doświadczeniu w miejscu pracy i zatrudniają ich u siebie po zakończeniu projektu. Miejsca odbywania się stażu zawodowego i późniejszego zatrudnienia to przedsiębiorstwa z branży hotelarsko-gastronomicznej oraz opiekuńczej z terenu powiatu kętrzyńskiego.

9. Indywidualne pośrednictwo pracy

W ramach tej formy wsparcia uczestnicy projektu odbywali indywidualne spotkania z pośrednikiem pracy w wymiarze godzinowym wynikającym z ich indywidualnych potrzeb, byli kierowani do udziału w giełdach pracy, otrzymywali skierowania do pracodawców, zgłaszających zapotrzebowanie zatrudnieniowe jak też byli przygotowywani do konkretnych rozmów kwalifikacyjnych w procesach rekrutacyjnych na konkretne stanowiska pracy.

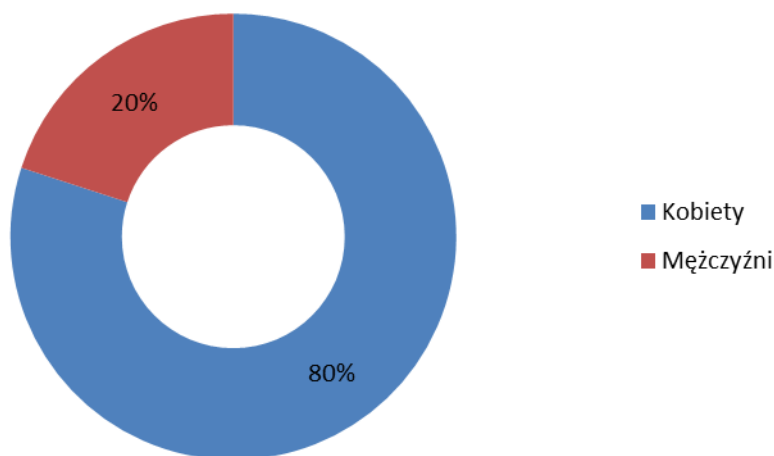
10. Charakterystyka beneficjentów projektu

Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie wsparcie w ramach projektu skierowane było do młodych osób (18-30 lat) bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo i/lub długotrwale bezrobotnych, i/lub zamieszkujących tereny wiejskie, z powiatu kętrzyńskiego z maksymalnie średnim / policealnym wykształceniem.

Wybór grupy docelowej podyktowany był analizą lokalnego rynku pracy, a także struktury ludzi objętych pomocą społeczną wskazującą, że właśnie taka grupa wymaga największego wsparcia. Potencjalni beneficjenci przed rozpoczęciem projektu mieli bardzo niską motywację do reintegracji społecznej i zawodowej. Udzielone wsparcie szkoleniowo – doradczo - stażowe dało realną szansę na wyjście z obszaru zagrożonego wykluczeniem społecznym.

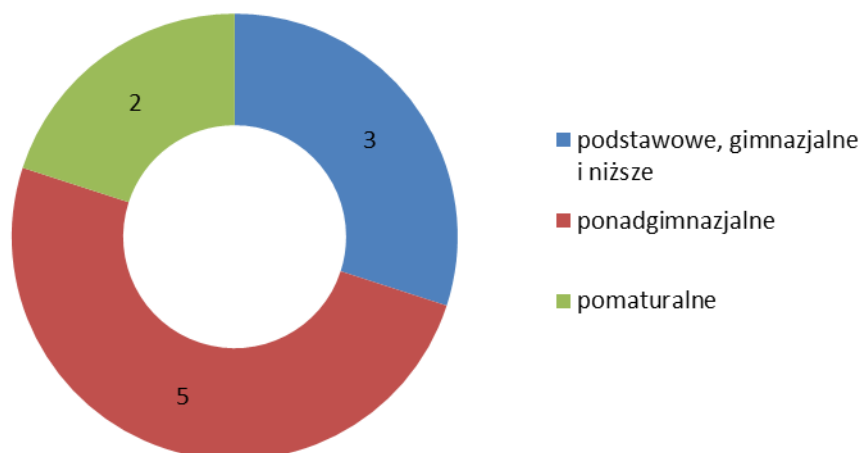
W projekcie wzięło udział 10 beneficjentów ostatecznych.

PODZIAŁ UCZESTNIKÓW ZE WZGLĘDU NA PŁEĆ

W projekcie wzięło udział 8 kobiet i 2 mężczyzn.

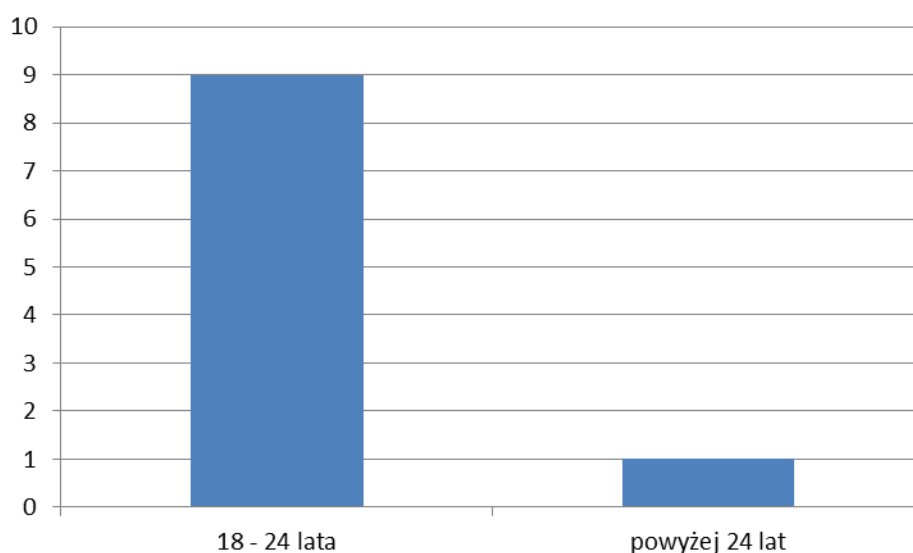
PODZIAŁ ZE WZGLĘDU NA WYKSZTAŁCENIE

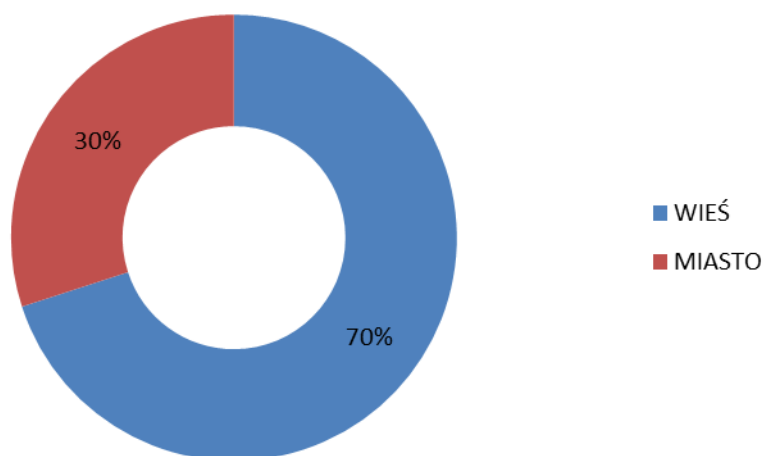
Najliczniejszą grupę pod względem wykształcenia stanowiły osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym (50%) oraz podstawowym i/lub gimnazjalnym (30%)

PODZIAŁ UCZESTNIKÓW ZE WZGLĘDU NA WIEK

Spośród beneficjentów ostatecznych najwięcej osób było w wieku 18 – 24 lata (9 osób). To właśnie ta grupa osób słabo wykształconych i bez doświadczenia / kwalifikacji zawodowych ma najwięcej trudności ze znalezieniem pracy i wejściem na regionalny rynek pracy.

PODZIAŁ ZE WZGLĘDU NA MIEJSCE ZAMIESZKANIA

Większość osób, które wzięły udział w projekcie zamieszkuje małe zdegradowane społecznie oraz zawodowo wsie po PGR-owskie z terenu powiatu kętrzyńskiego (7 osób – 5K/2M).

11. Charakterystyka beneficjentów projektu

Specyfika projektu „Wsparcie na starcie” polegała na skierowaniu działań aktywizujących do grup charakteryzujących się poważnymi dysfunkcjami społecznymi / zawodowymi.

BENEFICJENCI PROJEKTU – CECHY:

- DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI;
- O NISKIM POZIOMIE WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI ZAWODOWYCH;
- POCHODZĄCY Z TERENÓW POPEGEEROWSKICH;
- NISKIM POZIOMIE MOBILNOŚCI (BRAK WŁASNEGO TRANSPORTU).

Praca z grupą osób charakteryzujących się tak poważnymi problemami społeczno – zawodowymi wymagała stworzenia innowacyjnego programu pomocy wychodzenia z patologicznych sytuacji życiowych oraz z patologicznych środowisk zawodowych (np. akceptacja bezrobocia, bezrobocie dziedziczne).

12. Promocja projektu

Akcja promocyjna została dopasowana do charakteru grupy docelowej, zatem kampania promocyjna miała charakter lokalny. Do potencjalnych beneficjentów starano się dotrzeć poprzez informacje w lokalnej prasie, ogłoszenia duszpasterskie, ekspozycję plakatów oraz kolportaż ulotek (po nabożeństwach w kościołach). Wielu zainteresowanych dowiedziało się o projekcie od pracowników instytucji partnerskich.

FORMY PROMOCJI:

- OGŁOSZENIA W PRASIE LOKALNEJ;
- OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE;
- EKSPOZYCJA PLAKATÓW;
- KOLPORTAŻ ULOTEK;
- PRZEKAZYWANIE INFORMACJI O PROJEKCIE PRZEZ INSTYTUCJE PARTNERSKIE;
- PUBLIKACJA RAPOTU KOŃCOWEGO.

13. Rezultaty projektu i ich ocena

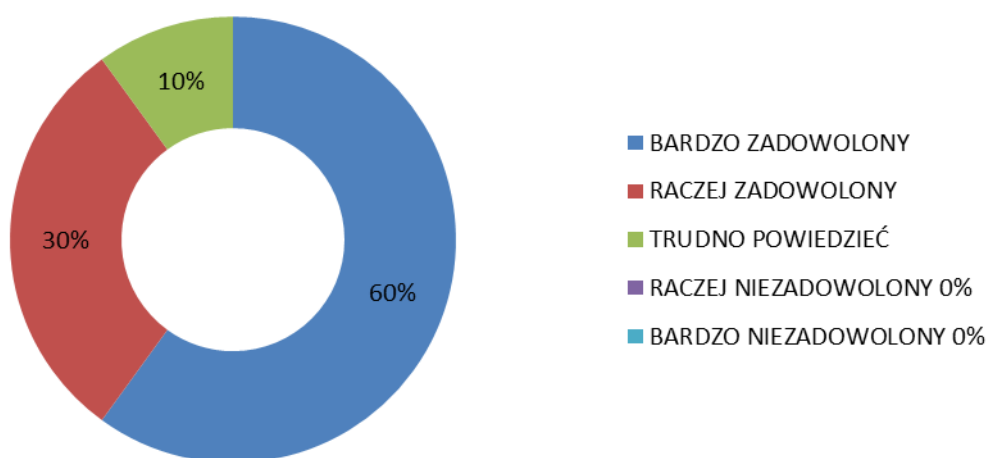
Przeprowadzona pod koniec projektu ewaluacja wskazała, że beneficjenci pozytywnie ocenili jego przebieg. Znacząca większość beneficjentów była bardzo zadowolona lub zadowolona z udziału w projekcie. 10 osób (100% uczestników) uznało, że pomoc uzyskana w trakcie projektu była adekwatna wobec potrzeb.

- 8 osób pragnęło znaleźć pracę;
- 4 osoby (w tym 1 mężczyzna) po zakończeniu kursów zawodowych oraz staży znalazły pracę;
- 5 osób chciało nauczyć się nowego zawodu;
- 10 osób uczestniczyło w kursach zawodowych realizowanych w ramach projektu (wszyscy uczestnicy projektu z wynikami pozytywnymi zdali egzaminy końcowe i otrzymali uprawnienia zawodowe jako opiekunowie osób starszych oraz kelnerzy/barmani);
- 10 osób uczestniczyło w 4-ro miesięcznych stażach zawodowych realizowanych w ramach projektu (wszyscy uczestnicy projektu z wynikami pozytywnymi zakończyli staż zawodowy i uzyskali uprawnienia zawodowe jako opiekunowie

osób starszych oraz kelnerzy/barmani, a także pozyskali tak dziś poszukiwane doświadczenie zawodowe);

- 4 osoby chciały zdobyć umiejętności poruszania się na rynku pracy;
- 5 osób stwierdziło, że nabyły wiedzę na temat rynku pracy, a 6 osób wiedzę w zakresie poszukiwania pracy;
- 5 osób chciało odkryć swoje mocne i słabe strony;
- 4 osoby odkryły w sobie nowe umiejętności, których nie znały wcześniej.

STOPIEŃ ZADOWOLENIA Z UDZIAŁU W PROJEKCIE

14. Cechy, które uczestnicy projektu chcieliby rozwinąć

- wzrost zaangażowania w to, co robię (nauka, praca) – 5 osób;
- poprawa samopoczucia – 1 osoba;
- wzrost pewności siebie w kontaktach z innymi – 3 osoby;
- zwiększenie poczucia własnej wartości – 2 osoby;
- odkrycie swoich mocnych i słabych stron – 5 osób;
- określenie ścieżki rozwoju zawodowego – 2 osoby.

Przed rozpoczęciem projektu beneficjenci chcieli rozwinąć w sobie takie cechy jak: zaangażowanie w to, co robię oraz pewność siebie. Po zakończeniu udziału w projekcie uznali, że poprawie uległa większość cech, które wskazali jako deficytowe. Beneficjenci sygnalizowali poprawę własnej samooceny (warsztaty psychologiczne oraz indywidualne poradnictwo psychologiczne), pewności siebie oraz ogólnie lepsze samopoczucie.

15. Osobiste cechy, rozwinięte dzięki udziałowi w projekcie

- wzrost zaangażowania w to, co robię – 2 osoby;
- odkrycie nowych umiejętności - 6 osób;
- wzrost pewności siebie w kontaktach z innymi – 4 osoby;
- lepsze samopoczucie – 3 osoby;
- wzrost pewności siebie – 1 osoba;
- wzrost osobistych i zawodowych aspiracji – 4 osoby;
- wiedza jak znaleźć się w nowym środowisku pracy – 2 osoby;
- umiejętność rozwiązywania pojawiających się problemów – 4 osoby;
- odpowiedzialność za to co robię – 5 osób.

16. Wymierne efekty projektu to:

Warta podkreślenia jest płynna realizacja założonych w projekcie działań. Wśród uczestników dało się zauważyć spore zmiany. Z apatycznych i biernych stali się odpowiedzialnymi i punktualnymi ludźmi. Zauważalna stała się również poprawa stosunków interpersonalnych, zawiązywały się nowe znajomości i przyjaźnie.

- 10 (8K/2M) uczestników projektu (100%) przeszło kilkudniowe warsztaty psychologiczno – doradczo z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy.
- 10 (8K/2M) uczestników projektu (100%) skorzystało z indywidualnych porad z psychologiem oraz doradcą zawodowym, czego efektem końcowym było powstanie 10 indywidualnych planów działania.
- 10 (8K/2M) osób (100% uczestników projektu) uzyskało certyfikaty, dyplomy i zaświadczenia ukończenia szkoleń zawodowych, które umożliwiły im podniesienie swoich kwalifikacji zawodowych, dzięki czemu stali się bardziej konkurencyjnymi na lokalnym oraz europejskim rynku pracy.
- 10 (8K/2M) osób (100% uczestników projektu) ukończyło 4-ro miesięczne staże zawodowe, które umożliwiły im uzyskanie tak dziś poszukiwanego doświadczenia zawodowego, dzięki czemu stali się bardziej konkurencyjnymi na lokalnym rynku pracy.

- W czasie trwania projektu i po jego zakończeniu 4 osoby podjęły zatrudnienie. W trzy miesiące po zakończeniu programu takich osób powinno być jeszcze więcej. Planuje się, że kolejne 3 osoby uzyskają zatrudnienie w zawodach pozyskanych dzięki udziałowi w niniejszym projekcie.
- Wszystkie założenia projektu zostały zrealizowane i znacząco przekroczone, i tak:
  - a) liczba osób, które zakończyły udział w projekcie (zakładano 9 BO, ostatecznie 10 (8K/2M) osób zakończyło projekt zgodnie z zaplanowaną dla nich ścieżką uczestnictwa – 111,11%);
  - b) w tym osoby w wieku 15-24 lata (zakładano 5 BO, ostatecznie 9 (7K/2M) osób w tym przedziale wiekowym zakończyło projekt zgodnie z zaplanowaną dla nich ścieżką uczestnictwa – 180%);
  - c) w tym osoby w wieku 15-24 lata zamieszkujących obszary wiejskie (zakładano 1 BO, ostatecznie 6 (4K/2M) osób w tym przedziale wiekowym i zamieszkujących teren wiejski zakończyło projekt zgodnie z zaplanowaną dla nich ścieżką uczestnictwa – 600%);
  - d) w tym osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (zakładano 5 BO, ostatecznie 7 (6K/1M) osób w tym parametrze zakończyło projekt zgodnie z zaplanowaną dla nich ścieżką uczestnictwa – 140%);
  - e) udział w projekcie osób długotrwale bezrobotnych (zakładano 2 BO, ostatecznie uczestniczyło 5 BO – 250%);
  - f) udział w projekcie osób z terenów wiejskich (zakładano 2 BO, ostatecznie uczestniczyło 7 BO – 350%);
  - g) liczba osób objętych IPD (zakładano 9 BO, ostatecznie objęto tą formą wsparcia 10 osób (8K/2M) – 111,11%);
  - h) liczba osób, które zakończą pozytywnie warsztaty psychologiczno – doradcze (zakładano 9 BO, ostatecznie ukończyło je z wynikiem pozytywnym 10 osób (8K/2M) – 111,11%);
  - i) liczba osób, które zakończą pozytywnie szkolenia zawodowe i uzyskają poszukiwane na rynku pracy kwalifikacje zawodowe (zakładano 9 BO, ostatecznie ukończyło je z wynikiem pozytywnym 10 osób (8K/2M) – 111,11%);

- j) liczba osób, które zakończą pozytywnie staże zawodowe i uzyskają doświadczenie zawodowe w zawodach opiekun osób starszych oraz kelner/barman (zakładano 9 BO, ostatecznie ukończyło je z wynikiem pozytywnym 10 osób (8K/2M) – 111,11%).

Możemy się pochwalić, że osiągnięte w projekcie „Wsparcie na starcie” wskaźniki w poszczególnych zadaniach na koniec realizacji projektu kształtują się na poziomie od 100% do nawet 600%.

17. Podstawowe problemy kobiet w projekcie

Podczas rozmów z psychologami, doradcami zawodowymi uczestniczące w projekcie kobiety wskazywały najczęściej na trudności w pogodzeniu poszukiwania zatrudnienia i etatowej pracy z opieką nad dziećmi. U części matek problem udawało się rozwiązać, wskazując im rozwiązania polegające np. na określeniu sposobu organizacji opieki bądź na przeanalizowaniu sytuacji rodzinnej, dzięki czemu możliwe było wytypowanie członka rodziny, który byłby w stanie zająć się dziećmi. Wystąpienie tego problemu było w dużej mierze spowodowane faktem, iż beneficjenci charakteryzowali się wysokim stopniem niezaradności życiowej.

U drugiej części kobiet problem zorganizowania odpowiedniej opieki miał swoje źródło w leku przed pozostawieniem dziecka lub osoby zależnej pod opieką innej osoby. To zachowanie miało tylko podłoże emocjonalne, ale związane było z przykrymi doświadczeniami kobiet z przeszłości.

Często występujący alkoholizm partnerów oraz występowanie przemocy w rodzinie powodowały, że kobiety nie były w stanie podjąć działań zmierzających do zmiany swojej sytuacji pomimo wykazywania chęci takiej zmiany.

Problem rodzinne miały wpływ na aktywność zawodową kobiet. Kobiety obawiały się tego, iż w trakcie ich nieobecności wynikającej z uczestnictwa w zajęciach lub wyjścia do pracy partner czy inni członkowie rodziny zaczną nadużywać alkoholu lub zachowywać się w sposób społecznie nieakceptowalny. Bały się również o to, że poprawa sytuacji materialnej rodziny przyniesie podobny efekt i uzyskiwane środki finansowe nie będą przeznaczone na właściwe potrzeby i zabezpieczenie rodziny.

Część kobiet skarżyła się, że ich udział w zajęciach aktywizujących zawodowo powodował natężenie przemocy psychicznej, słownej, emocjonalnej ze strony rodziny (często dotkniętej wielopokoleniowym bezrobociem), która w ten sposób reagowała na próby podjęcia przez kobiety pracy i wyjścia z sytuacji marginalizacji i zagrożenia wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia.

Ważną część rozmów z psychologiem stanowiły porady na temat niepewności dotyczącej trwałości związku w jakim znajdowały się kobiety. Żyjąc często w nieformalnych związkach, konkubinacie, bały się utraty partnera, nie radziły sobie z uczuciem zazdrości (ze swojej strony jak też i partnera).

18. Podstawowe problemy mężczyzn w projekcie

Problem z pozyskaniem i utrzymaniem zatrudnienia, trwonienie swojego dorobku finansowego, presja żon / partnerek / rodziny związana z brakiem pracy lub z niskimi zarobkami nie starczającymi na utrzymanie rodziny.

Do każdego takiego problemu psycholog podchodził bardzo ostrożnie i indywidualnie. Poza wskazywaniem osobom uczestniczącym w spotkaniach konkretnych rozwiązań lub porad, które osoby te mogły wcielić w życie, wskazywał również miejsca, w których można uzyskać pomoc.

PODSUMOWANIE

Projekt „Wsparcie na starcie”, zrealizowany w okresie listopad 2013 – lipiec 2014 roku zakończył się olbrzymim sukcesem. Skierowany był do specyficznej grupy beneficjentów: młodych osób długotrwale bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo w większości z wykształcenie średnim lub niższym z powiatu kętrzyńskiego. Większość osób zamieszkuje tereny wiejskie. Na 10 osób (8K/2M), które przystąpiły do projektu, 4 osoby (3K/1M) uzyskało stałe zatrudnienie – (40% grupy docelowej objętej formami wsparcia przewidzianymi w projekcie).

Projekt „Wsparcie na starcie” jest kolejnym projektem realizowanym w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki przez Grupę Doradczą Wojciechowski & PARTNERZY, Consulting – Doradztwo - Szkolenia w oparciu o autorską metodologię pracy z osobami długotrwale bezrobotnymi. Metody wsparcia są rozwijane i dopracowywane z każdym projektem oraz dostosowywane do warunków i specyfiki regionu udzielanej pomocy.

Najważniejszymi działaniami w projekcie były:

- warsztaty psychologiczno - doradcze z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy,
- tworzenie indywidualnych planów działania przy udziale uczestników projektu i doradców zawodowych,
- indywidualne poradnictwo psychologiczne,
- regularne diagnozowanie potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy (pośrednictwo pracy),
- szkolenia zawodowe,
- staże zawodowe.

Wszystkie działania założone w projekcie zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem. Nie napotkano problemów w trakcie realizacji działań. Projekt spełnił oczekiwania beneficjentów oraz prowadzących poszczególne zadania. Współpraca z Instytucją Pośredniczącą – Wojewódzkim Urzędem Pracy w Olsztynie przebiegała w sposób profesjonalny i zgodny.

Opracowała: **Beata Liśkiewicz**
Specjalistka ds. monitoringu i ewaluacji